

Adviesraad **Wet maatschappelijke ondersteuning**

Ambtelijk secretariaat
Postbus 9033
7300 ES Apeldoorn

Aan: College van B&W van de gemeente Apeldoorn

T: 055 580 22 41
E: cliëntenraden@apeldoorn.nl
www.wmoraadapeldoorn.nl

CC: Marijke Eppink
Francine Kruitbosch

Datum: 2 september 2014
Uw brief d.d.: 14 juli 2014
Ons kenmerk: WMO 1409-01

Betreft: Advies Uitgangspuntennotitie PGB 2015

Geacht College,

De WMO-adviesraad (hierna adviesraad) is gevraagd advies uit te brengen over de beleidsnotitie "Uitgangspuntennotitie PGB 2015 - Op weg naar een solide persoonsgebonden budget in de Wmo en Jeugdwet".

In het voorgaande traject, bij de totstandkoming van deze nota, hebben leden van de adviesraad verschillende malen met uw beleidsmedewerkster overleg gehad over de inhoud van de notitie, waarbij verschillende opmerkingen van onze kant ook zijn gehonoreerd. Met waardering heeft de adviesraad daar kennis van genomen.

De Jeugdwet en de Wmo bieden de cliënt de keuzevrijheid om (onder voorwaarden) in geval van maatwerk te kiezen voor PGB. De cliënt dient dit wel te motiveren, maar de gemeente mag deze motivering niet beoordelen. De cliënt moet in staat zijn zelf, dan wel met hulp van zijn sociale omgeving, de regie te voeren (ter beoordeling van de gemeente) en tenslotte dient de geboden ondersteuning naar het oordeel van de gemeente van voldoende kwaliteit te zijn.

De visie die aan de notitie ten grondslag ligt, en die de adviesraad volledig kan onderschrijven is: "Mensen die hulp nodig hebben in staat stellen om zelf vorm en inhoud te geven aan de oplossing voor hun hulpvraag.."

maar daarbij ook rekening houdende met de gemeentelijke koers:

"...waarbij juist een groter beroep wordt gedaan op de eigen kracht en zelfredzaamheid van cliënten en hun sociale netwerk, maar ook ondersteuning te bieden op maat waar nodig."

Meer in detail heeft de adviesraad de navolgende opmerkingen c.q. adviezen:

- In hoofdstuk 6.2 wordt in de tweede alinea van pagina 10 onder de derde bullet gesteld dat bepaalde voorzieningen wettelijk kunnen worden uitgesloten, waarbij als voorbeeld het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer wordt genoemd. Naar onze mening laat dit onverlet dat ook voor dit vervoer een aanvullende individuele voorziening mogelijk is, met name als de het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer niet volledig toereikend is om passende ondersteuning te bieden aan de individuele aanvrager.

Geadviseerd wordt dit aan te passen.

- Aan het einde van hoofdstuk 6.2 wordt gesproken over een op te stellen vergoedingenlijst naar analogie van de AWBZ-vergoedingenlijst. De adviesraad gaat ervan uit dat deze lijst niet bedoeld is als een inperking van de mogelijke PGB-voorzieningen, maar als toelichting hierop.

Geadviseerd wordt de tekst overeenkomstig aan te passen

- Aan het einde van hoofdstuk 6.3 wordt een opsomming gegeven van wegingsfactoren, die van invloed zijn bij het bepalen van de inzet en betaling van een informele hulp. Aangenomen wordt dat deze lijst is bedoeld als kader waaraan in Het Gesprek aandacht wordt gegeven.

Geadviseerd wordt de tekst zodanig aan te passen dat hierover geen misverstanden ontstaan.

- In hoofdstuk 4 wordt het kortdurend verblijf genoemd. Voor de formele hulp is deze maximaal € 25,- per 24 uur exclusief hulpverlening en voor de informele hulp maximaal € 30,- per 24 uur inclusief hulpverlening. Dit terwijl er voor de informele begeleiding een tarief geldt van maximaal € 20,- per uur. De adviesraad is van mening dat de vergoeding voor het kortdurend verblijf voor de informele begeleiding te laag is.

Geadviseerd wordt de argumentatie van het grote verschil in honorering op te nemen in deze Uitgangspuntennotitie.

- In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de kwaliteitseisen. De eisen die het college stelt, worden vooraf aan de cliënt kenbaar gemaakt en vastgelegd. Vervolgens worden een aantal (gemeentelijke) en wettelijke eisen genoemd. Het hoofdstuk eindigt met de mededeling dat het onderwerp kwaliteit in de praktijk nader zal worden uitgewerkt.

Graag wordt de adviesraad betrokken bij de verdere uitwerking van deze eisen.

- Uit hoofdstuk 6 met betrekking tot het tegengaan van oneigenlijk gebruik en fraude constateert de adviesraad dat ingestoken wordt op de voorkant van het proces, om zo te voorkomen dat misbruik plaatsvindt. Deze aanpak wordt door de adviesraad onderschreven, waarbij gewaakt moet worden dat de administratieve procedures niet belemmerend mogen werken op de aanvraag van een PGB.
- In hoofdstuk 7 komt het overgangsrecht aan de orde. De gebruikte tekst in de notitie geeft de adviesraad het gevoel dat de druk om te komen tot vermindering van de kosten sterker komt te liggen bij de cliënten met een PGB dan bij cliënten met ZIN. Zo wordt aan de cliënten met een PGB een invulling van de ondersteuningsbehoefte gevraagd en worden de nieuwe maximumtarieven gecommuniceerd. Ook heeft de adviesraad begrepen dat deze cliënten "voorrang" krijgen met Het Gesprek. Hierdoor kan bij de individuele PGB-cliënt onevenredige druk ontstaan om (gedeeltelijk) af te zien van het overgangsrecht.

Geadviseerd wordt aandacht te hebben voor deze ontwikkeling.

- Bij het derde aandachtsstreepje in hoofdstuk 7 wordt aangegeven, dat helder zal worden gecommuniceerd wat wel en niet voor vergoeding in aanmerking komt, om oneigenlijk gebruik te voorkomen. De adviesraad onderschrijft deze doelstelling, maar wijst erop dat dit niet mag leiden tot een beperking van het overgangsrecht van de individuele cliënt.
- In de tweede alinea van hoofdstuk 7, dat ingaat op de nieuwe werkwijze, wordt gesteld dat Het Gesprek kan leiden tot een andere invulling van de ingekochte ondersteuning en daarmee gevolgen kan hebben voor de lopende overeenkomsten. De adviesraad merkt op dat een eventuele aanpassing in het overgangsjaar alleen kan plaatsvinden met instemming van de betrokken cliënt.
- Ten slotte wordt in hoofdstuk 8 ingegaan op de realisatie waaronder de communicatie. De adviesraad adviseert op zo kort mogelijke termijn een helpdesk in te stellen waar cliënten terecht kunnen met vragen over hun individuele situatie. Het is wellicht een open deur, maar de adviesraad vraagt ook veel aandacht voor de communicatie (waaronder de wijzigingen met betrekking tot de eigen bijdrage) die zo veel als mogelijk moet zijn toegespitst op de onderscheiden doelgroepen.

Een element wat wel in bespreking aan de orde is geweest, maar (nog) niet in de Uitgangspuntennotitie is opgenomen, betreft de (on)mogelijkheid van een mantelzorger met een bijstandsuitkering voor wie in het behandelplan het maximale informele hulpverleningsbedrag

(zijnde de bijstandsnorm) is opgenomen, om af te zien van de bijstandsuitkering en te opteren voor de PGB-honorering.

Geadviseerd wordt om in deze Uitgangspuntennotitie aandacht te geven aan deze (on)mogelijkheid, waarbij dan tevens kan worden ingegaan op de eventuele gevolgen met betrekking tot de eigen bijdrage.

Een tweede element waar de adviesraad uw aandacht voor wil vragen, is de samenloop van eigen bijdrage en een inkomen op bijstandsniveau. Geadviseerd wordt de betreffende regelingen zodanig in te richten dat ten minste altijd een inkomen op bijstandsniveau blijft bestaan.

In de nota wordt in hoofdstuk 3 (en in de bijlage 1 sub i) ondermeer gesproken over de betaalde en de onbetaalde mantelzorg, waarbij er in de nota vanuit wordt gegaan dat de eerste acht uur, naast de gebruikelijke zorg, niet voor vergoeding in aanmerking komt (zie figuur 3). Daarnaast is de vergoeding die een mantelzorger kan ontvangen, gemaximeerd tot de bijstandsnorm.

Binnen de raad is uitvoerig gesproken over deze twee beleidsuitgangspunten. Daarbij zijn twijfels ontstaan, omdat de uitwerking van deze uitgangspunten in de individuele persoonlijke situaties sterk verschillend kunnen zijn. Naar de mening van de raad moet de individuele persoonlijke situatie steeds het uitgangspunt zijn voor een eventuele honorering. Graag wordt de raad betrokken bij de verdere uitwerking van de genoemde uitgangspunten.

Een onderwerp wat niet in deze nota met betrekking tot de PGB aan de orde komt, maar zijdelings wel hiermee te maken heeft en waarvoor de raad uw aandacht vraagt, zijn de eventuele uitruilmogelijkheden tussen de toegekende PGB-middelen op basis van de WMO en de PGB-middelen, toegekend op basis van de Zorgverzekeringswet. De raad adviseert u om dit onderwerp in uw overleg met de zorgverzekeraars aan de orde te stellen.

Ten slotte heeft de adviesraad nog enkele redactionele opmerking ter verduidelijking van de tekst:

- 1. Einde 1e alinea, aanvulling cursief: Ook bij deze nieuwe taken kunnen cliënten *onder voorwaarden* straks kiezen...
- 6.2 3^e alinea, verduidelijking cursief: "*Bewoners met een voormalige CIZ- indicatie met een laag ZZP (1,2,3),...*"
- 6.3 (pagina 12 onderaan 4^ebullet, toevoeging cursief: "*Wij zijn van mening dat doorgaans het verlenen van 8 uur mantelzorg per week , boven de gebruikelijke dagelijkse hulp niet ten koste gaat van een betaalde baan.*"
- 7. 3^e alinea laatste aandachtsstreepje, toevoeging cursief: .... Er is een aantal mensen dat *in de afgelopen periode* noodgedwongen ....

Tot slot

De adviesraad wenst u heel veel wijsheid en succes en blijft graag op dezelfde prettige wijze betrokken bij het proces. Daarbij zijn wij graag bereid, indien gewenst, dit advies mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groeten,

J.H.J. Schreuder
Voorzitter Adviesraad Wmo gemeente Apeldoorn